

Vernieuwende rituelen

In onze samenleving neemt de diversiteit op levensbeschouwelijk vlak enorm toe. Daarom zijn de klassieke rituelen soms niet meer toereikend. Om tegemoet te komen aan deze diversiteit vertrouwen we op de menselijke creativiteit, authenticiteit en empathie. We moeten durven creatief zijn en experimenteren, ook als het gaat over kwetsbare thema's zoals "rouw" en "afscheid".

Daarom gaan we tijdens deze workshop samen ons creatief en patroon doorbrekend denken oefenen en toepassen op een verlies/troostritueel. Wat als we even al onze bestaande voorstellingen van een afscheidsritueel/rouwritueel loslaten en de mogelijkheden van onze eigen creativiteit verkennen?

YOT vzw is een labo voor levensbeschouwing en de denktank achter Madeleine in Brugge; een kerk waar YOT experimenteert met de toekomst van religieus erfgoed. Dit gebouw wordt niet herbestemd, maar herstemd; afgestemd op wat leeft in de samenleving op levensbeschouwelijk vlak. We werken zowel vormelijk als inhoudelijk. En laten ons hierbij inspireren door de christelijke traditie.

Eline Van Steenkiste werkt rond nieuwe rituelen bij YOT. Ze gaat er onder andere aan de slag met collectieve rouwrituelen (bv. Ik SM(i)S je – novemberactie) als met rituelen op maat (bv. afscheidsvieringen bij begrafenisondernemers of in de H. Magdalenakerk).

www.yot.be

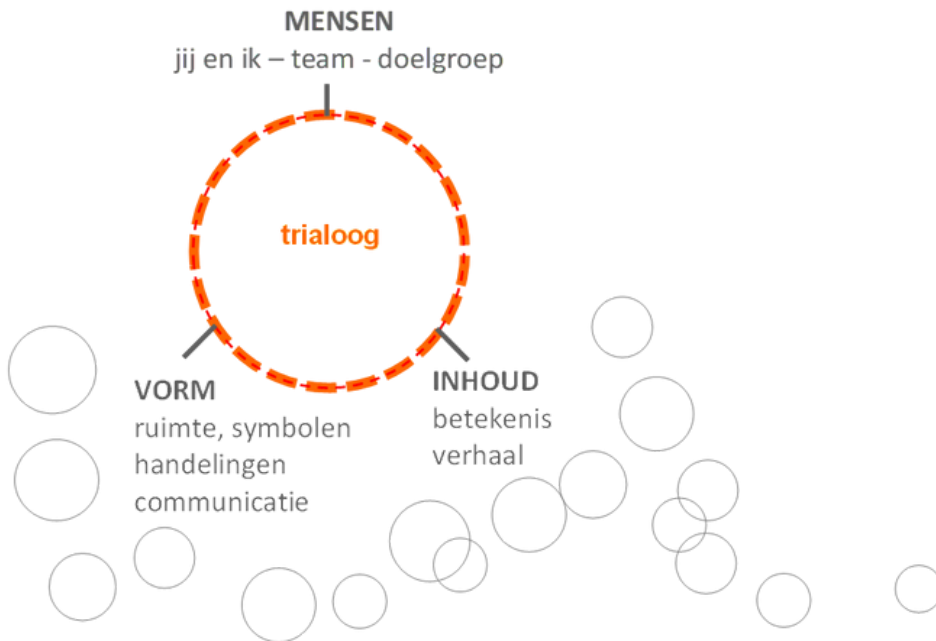
INSPIRATIEFICHE

Hoe?

Trialoog

De trialoog pleit voor het continue samenspel van mensen, vorm en inhoud.

Een beziend project situeert zich ergens in het epicentrum van de trialoog, waar de drie invalshoeken elkaar ontmoeten: mensen - vorm - inhoud.

verdiepen – verbreden – inspireren - experimenteren

DE JUISTE VRAAG? WAT IS DE UITDAGING?

Wat willen we creëren/opwekken/uiten/...? Voor wie? Wanneer? Waar?

Heel belangrijk om een goede startvraag te formuleren! Daar moet je goed over nadenken, want de vraag bepaalt het antwoord!

Bv. Vraag voor een architect: “Ontwerp een stoel” dan zal hij een stoel ontwerpen. Is de vraag: “Ontwerp een plek waar ik met een ander een goed gesprek kan hebben.” dan zal hij meer dan een stoel ontwerpen.

De vraag bepaalt het antwoord! De vraag kan ruimte geven.

Iets formuleren als een droom of als iets gedurfd. Een dapper doel of brutaal idee = iets wat goesting geeft!

Bv. Hoe kunnen we binnen de context van 75 jaar Samana aandacht hebben voor wat/wie we missen? En dat meenemen naar de toekomst zodat er perspectief opent?

Bv. Hoe kunnen we een participatief herdenkingsmoment organiseren voor mantelzorgers waarbij een diepere verbinding ontstaat tussen zij die rouwen?

“Verbinding” = jargontaal, heel abstract. Elke persoon zal dit woord anders invullen. Daarom moeten we gelaagdheid zoeken in dit soort containerbegrippen

WWW.SAMANA.BE

Patronen doorbreken

Verzamel eerste ideeën. Som de vooronderstellingen of patronen op.

Wat kan je bedenken als je de patronen doorbreekt? = tegenovergestelde of overdrijven.

Genereer nieuwe ideeën.

Gelaagdheid zoeken in containerbegrippen

Laat iedereen een blanco blad papier nemen

Opdracht: Doe iets met het blad papier dat voor jou weergeeft of uitdrukt wat het woord of het thema (bv. verbinding) wil zeggen. Je mag alles doen behalve schrijven.

Uitwisseling: Om de beurt vertellen alle deelnemers wat ze met het blad deden en waarom. De anderen luisteren en noteren ondertussen wat hen opvalt in het verhaal.

Verzamel vervolgens in groep (op een groot papier) wat opgevallen is, het geeft je in een korte tijd een schat aan extra betekenislagen.

Flexibel associëren

Kies voor een BLOEM of LIJN - associatie en blijf jezelf of je groep uitdagen om verder te gaan dan de eerste vanzelfsprekende ideeën:

- Stel extra vragen: het woord klinkt als, doet denken aan, rijmt op, ruikt als, voelt als, welke kleur, welk beeld, welk voorwerp, welke film ?
- Verhoog je snelheid: oefening associaties tellen in 1 min. + opnieuw en nu meer associaties
- Laat de context te kantelen bv. water, verdrinken, dronken, roze olifant, circus

Let op: bij levensbeschouwelijke thema's blijft men vaak bij te open begrippen. Think out-of-the-box!

Tips

Kom je samen om een ritueel te bedenken? Doe vooraf en nadien een rondje!

Voordien:

- Stel een vraag zoals "Wanneer heb je voor het laatst iets voor het eerst gedaan?", "Hoe zit je hier?", "Waarom ben je hier?" of lees een fragment uit een boek als opwarmer (in het thema).
- Je kan ook vragen om vooraf iets mee te brengen bv. iets wat hen inspireert rond het thema of iets dat juist helemaal niets met het thema te maken heeft.

Nadien:

- Stel een vraag zoals "Wat is de oogst van de dag?", "Wat neem je mee?", "Wat heb je nodig om een volgende stap te zetten?", "Wat was voor jou de sterkste gedachte van de avond?" of vraag iedereen om met 1 woord af te sluiten.

Flexibel associëren: Voorzie een kaartje tijdens de oefeningen creatief denken. Deze kan in de lucht gestoken worden wanneer iemand kritiek uit op de haalbaarheid van een idee. Op dit punt in het proces zijn ALLE ideeën welkom. Ook deze die je niet als uitvoerbaar ziet.

PS: Denk je dat jij niet creatief bent? Wees gerust, creatief denken kan je leren!

WWW.SAMANA.BE